

OBSAH

I. ÚVOD	5
II. TEORETICKÁ ČÁST	7
II. 1. Přehled dosavadního výzkumu	7
II. 2. Veřejná diskuze o krajské politice	8
II. 3. Teoretická východiska	10
a. Kraje jako územní samospráva	11
b. Princip subsidiarity a víceúrovňové vládnutí	16
c. Pojem „krajská politika“	18
d. Krajská politika jako politická úroveň	19
e. Skutečná politika?	20
III. VÝZKUMNÁ ČÁST	23
III. 1. Výzkumné otázky a hypotézy	23
III. 2. Metody	24
III. 3. Zrod samosprávných krajů: cesta ke kompromisu	26
a. Stručně ke správním tradicím	26
b. Země, kraje, nebo oblasti?	27
c. Hra o varianty	30
d. Dosažení kompromisu	34
e. Nové kraje jako seskupení okresů	36
f. Okresy jako oběť krajům	39
g. Souvislost se vstupem do EU: NUTS II a NUTS III	41

h. Neúspěšné snahy o revizi	42
i. Smíšený model: kraje jako zvětšené kopie obcí	44
Samosprávné kraje jako kompromis	46
III. 4. Normativně-institucionální základy samosprávných krajů	47
a. Ústavní zakotvení	47
b. Krajské zřízení, politická reprezentace, referendum	51
c. Hranice autonomie	53
d. Vrchnostenská a nevrchnostenská správa: správce versus hospodář	54
e. Oblasti samostatné působnosti	60
f. Krajská úroveň v kontextu politického systému ČR	61
Krajská samospráva jako zbytková úroveň	63
III. 5. Reálné projevy krajské politiky	64
a. Obecné porovnání krajů	64
b. Brněnský neboli Jihomoravský kraj	67
c. Územní plánování	68
d. Silnice regionálního významu	70
e. Regionální veřejná doprava	71
f. Regionální nemocnice	75
g. Regionální sociální služby	76
h. Střední školy a další školská zařízení	77
i. Regionální kulturní instituce	78
j. Koordinace činnosti obcí	80
k. Krizové řízení	81
l. Dodatek: Regionální rozvoj a ochrana životního prostředí	82
Krajská politika jako přerozdělování veřejných financí	86

IV. ZÁVĚRY	89
V. PODNĚTY K DALŠÍ DISKUZI	93
Náměty pro budoucnost	96
PODĚKOVÁNÍ	100
PŘÍLOHY	101
SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY	111
SUMMARY	119

Petr Konečný

KRAJSKÁ POLITIKA

ŘADOPÍSMĚ KRAJE JAKO POLITICKÁ ÚROVEŇ

Ústav pro studium demokracie a kultury (USDK)

Grébova ulice 48, Praha 1

Y-mail: usdk@usdk.cz jako svou 658. publikaci

USDK je součástí společnosti USDK s.r.o. (IČO: 252 23 111)

Vydáno v roce 2011. Cena: 180 Kč. Tel: +420 224 121 111, e-mail: usdk@usdk.cz

Tisk: Reprocentrum Blatná

1. vydání

První vydání: 180 Kč

ISBN 978-80-7338-658-8